

OSTATNIE WŁADOMOSCI

Przebieg miesięczny

1.95 z odb. do domu

1.50 z odb. w Adm.

KRAKOWSKIE

10 gr.

Rok VII.

Kraków, Poniedziałek 12 kwietnia 1937 r.

Nr. 100

Powstańcy wyparci z obrębu Madrytu?

Toczą się zaciekle walki o Bilbao

MADRYT. — Dowództwo Obrony Madrytu komunikuje, że dzielnica uniwersytecka została otoczona przez wojska rządowe i że znajdujący się tam powstańcy zostali odcięci od swych głównych sił.

Havas donosi, że część dzielnicy uniwersyteckiej znajduje się jeszcze w rękach powstańców. Otoczony został jedynie szpital oraz kompleks budynków w Casa Velasquez.

PARYŻ. Havas donosi z Victorii (po stronie powstańców): Wojska rządowe zgrupowały wszystkie siły wzdłuż szosy łączącej Durango z Bilbao.

Nowa linia obronna znajduje się na wzgórzach, oddległych o kilka kilometrów od baskijskiej stolicy. Przypuszczalnie na te wzgórza zostanie skierowane główne uderzenie powstańców.

Intensywne bombardowanie stanowisk rządowych przez samoloty powstańcze bardzo utrudnia stawienie oporu na ostatniej linii obrony przed Bilbao.

MADRYT. — Specjalny wysłannik agencji Havasa donosi,

że na odcinku Casa del Campo oddziały wojsk rządowych zdobyły wczoraj rano pozycje nieprzyjacielskie pod Lacapilla.

Samoloty rządowe bombardowały w ciągu nocy umocnienia na wzgórzu Garabitas, skąd powstańcze baterie ciężkich dział ostrzeliwują Madryt.

Nad ranem bitwa na odcinku Casa del Campo rozgorzała na nowo. Walki mają charakter gwałtowny.

Na ulicach Madrytu widać licznych uchodźców.

Drugi komunikat, wydany przez Radę Obrony Madrytu, głosi, że na kilku odcinkach frontu madryckiego wojska rządowe dokonały wypadów na pozycje nieprzyjacielskie, zdobywając wiele materiału.

Samoloty rządowe ostrzeliwały z powodzeniem Toledo i dworzec kolejowy w Valladolid.

VITORIA. Wysłannik agencji Havasa stwierdza, że mierzący sukces ofensywy powstańczej na froncie baskijskim należy niewątpliwie w znacznej mierze przypisać lotnictwu.

Na froncie długości około 100 km. samoloty powstańcze były nieustannie czynne, panując całkowicie w powietrzu. Można powiedzieć, że samoloty współdziałały z piechotą w zajęciu najważniejszych pozycji rządowych.

Tak np. przy zajęciu wzgórza Urquola 40 samolotów przez dwie godziny z górą unosiło się nad pozycjami rządowymi, zrzucając masy materiałów wybuchowych na kilka domów, przemienionych na forty, z których ostatecznie obrońcy uciekli w popłochu.

Wówczas piechota przeszła do akcji i przy użyciu granatów ręcznych zdołała bez większych trudności zająć i umocnić się na pozycjach, stanowiących klucz do Durango.

SALAMANKA. — Główna kwatera powstańcza ogłosiła komunikat, dotyczący walk na froncie madryckim. Wojska rządowe zaangażowały w tej akcji — jak wynika z komunikatu — poważne siły, rozpoczynając uderzenie na całym froncie.

W ciągu nocy nastąpiło po sobie 6 ataków. Od godz. 6-ej do

19-ej walki były niesłychanie zjadłe z powodu znacznych sił nieprzyjaciela, zaangażowanych w akcję, i obfitego materiału wojennego, jakim rozporządzał.

W dniu rozpoczęcia ataku, kolumny rządowe sześciokrot-

nie szły na okopy wojsk powstańczych. W ciągu dnia wczorajszego wojska rządowe atakowały 8 razy. Straty wojsk rządowych przewyższają 2.800 zabitych i rannych. Zniszczono kilka czołgów.

„Boski wiatr“ w Londynie

Tokio — Londyn w 94 godziny

LONDYN. Samolot japoński „Boski wiatr“ przybył nad lotnisko Croydon o godz. 15 m. 26 i wylądował o godz. 15 m. 30 po przebyciu trasy z Tokio do Londynu w 94 godziny 18 min.

Przed wylądowaniem samolot okrążył trzykrotnie lotnisko. Już na parę godzin przed przylotem na lotnisku zebrali

się niemal wszyscy członkowie kolonii japońskiej w Londynie oraz wielkie masy publiczności.

Nad hotelem, znajdującym się na lotnisku, powiewał sztandar japoński. Z chwilą wylądowania samolotu tłumy publiczności wdarły się na lotnisko i otoczyły samolot, wiwatując na cześć lotników.

Ks. Mikołaj zrzekł się praw

WIEDEN. — Z Bukaresztu donoszą, że wczoraj wieczorem zasiadała rada koronna pod przewodnictwem króla Karola.

Na radzie koronnej brat króla, książę Mikołaj zrezygno-

wał ze swych uprawnień, jako członka domu panującego. Zrzeczenie się praw przez księcia Mikołaja zostało przyjęte.

JaK przypuszczają, książę Mikołaj wyjedzie za granicę.

Afera szpiegowska w Barcelonie

BARCELONA. Policja polityczna wykryła szeroko rozgałęzioną organizację szpiegową, na której usługach znajdowali się agenci, rozmieszczeni w strategicznych punktach miasta (radio, port, wy-

brzeża i t. p.).

Przy rewizji znaleziono bogaty materiał obciążający: plany wojskowe, fotografie fortyfikacji, portu etc. Śledztwo w tej sprawie utrzymywane jest w ścisłej tajemnicy.

„Operacje policyjne“ w Abisynii

Zginęło dotychczas 3.632 żołnierzy

RZYM. W czasie operacji policyjnych, dokonywanych w Abisynii w ciągu marca, zginęło czterech oficerów, dwóch podoficerów i 20-tu

żołnierzy. 7-miu oficerów, 4-ch podoficerów, 32-ch żołnierzy i 11-tu ochotników dywizji czarnych koszul zmarło na skutek ran lub też chorób.

Ogólna wysokość strat, poniesionych do dnia 31 marca 1937 r., przy podboju Abisynii wynosi 3632 ludzi, z czego 1351 poległych na placu boju.

Min. Beck zatrzymał się w Wiedniu

WIEDEN. Wczoraj wieczorem ogłoszony został komunikat oficjalny treści następującej:

Minister Beck zatrzymał się w swojej podróży powrotnej do Polski w Wiedniu, aby odwiedzić podsekretarza stanu w M. S. Z. dr. Gwido Schmidta. Przy tej okazji nadarzyła się sposobność do rozmowy o charakterze politycznym, która utrzymana była w tonie bardzo przyjaznym.

Minister Beck udaje się z Wiednia wprost do Warszawy.

Mobilizacja narodowa Japonii

Rząd powiększa zbrojenia i reorganizuje przemysł

TOKIO. Gabinet postanowił przedstawić się nowej izbie z nowym programem, którego głównym punktem ma być organizacja obrony narodowej z punktu widzenia wyłącznie wojskowego.

Rząd kładzie m. in. nacisk na konieczność zmobilizowania wszystkich sił narodu dla celów obrony narodowej. Program przewiduje udoskonalenie wyekwipowania armii lądowej i marynarki, jak również reorganizację przemysłu

biorąc pod uwagę potrzeby wojskowe.

Pewne opłaty wwozowe, jak np. od żelaza, mają być zniesione, inne zaś podwyższone celem ochrony przemysłu narodowego.

Poza tym program przewidywać ma reformy w dziedzinie administracji, prawa wyborczego, skarbowości i oświaty narodowej. Co do tego ostatniego punktu, chodzić będzie o pogłębienie idei narodowej i osiągnięcie lepszego

wyćwiczenia fizycznego.

Obszerny ten program ogłoszony będzie w dniu dzisiejszym po uzyskaniu aprobaty

Koła polityczne przewidują, iż powołany będzie specjalny komitet ministerialny pod przewodnictwem premiera, który opracuje zarządzenia wykonawcze przy realizacji programu rządowego. Jeżeli zajdzie potrzeba, urzędywistnienie programu będzie przeprowadzone w drodze dekretów cesarskich.

Odwołanie meczu sensacją polityczną

Od walk w Hiszpanii do meczu włosko-francuskiego

PARYŻ. — Odwołanie zapowiedzianego na niedzielę meczu Francja — Włochy wywołało w Paryżu bardzo duże wrażenie, które nabrało charakteru pewnej sensacji politycznej.

Pod względem sportowym cała niemal prasa paryska wyraża ubolewanie z powodu odwołania tego meczu, przy czym olbrzymia większość pism podkreśla, że rząd włoski nie miał żadnych powodów do obawiania się jakichkolwiek incydentów na boisku, czy też jakichś demon-

stracji ze strony publiczności przeciwko ekipie włoskiej.

Dzienniki radykalne przytaczają, że mecz pomiędzy ekipą francuską, a niemiecką, który odbywał się w dniu przywrócenia dwuletniej służby wojskowej w Niemczech, odbył się w atmosferze jak najbardziej poprawnej i gracze niemieccy byli oklaskiwani przez publiczność francuską.

Jedynie tylko „Echo de Paris“ wyraża zadowolenie, że mecz ten nie doszedł do skutku, przytaczając, że ekipa włoska, biorąc udział w 6-

dniowych zawodach kolarskich, była na starcie wygwitana przez publiczność.

Dziennik uważa, iż lepiej się stało, że mecz nie doszedł do skutku, niż gdyby miał wywołać demonstracje, które pociągnęłyby za sobą poważniejsze zadrażnienia.

Mecz został odwołany zupełnie niespodziewanie późnym wieczorem we czwartek, gdy cały prawie stadion był wyprzedany i suma, osiągnięta ze sprzedaży biletów, wyniosła 600 tysięcy franków.

W kołach prawicowych zwraca uwagę na fakt, że odwołanie meczu nastąpiło po ostrym półoficjalnym oświadczeniu francuskim przeciwko kampanii prasy włoskiej, która oskarża Francję o łamanie zasady nieinterwencji.

W tej sprawie, która wywołuje poważne napięcie w stosunkach francusko-włoskich, „l'igaro“ zapowiada, że rząd francuski ma wystąpić z bardzo ostrą odprawą i przedstawić ma kompromitujące dokumenty na temat polityki Włoch w Hiszpanii.

Napoleon Sadek

Tajemniczy romans

Pan Henio od dwóch tygodni mieszkał w Hotelu Europejskim.

Przyjechał do Warszawy, gdyż odziedziczył po zmarłym stryju kamienicę na Okopowej, ale jeszcze się nią absolutnie nie zainteresował. Pochłonięto go całkowicie życie stolicy.

Wielkomiejski ruch i wiosna działały na pania Henia podniecająco. Marzył o jakiejś przygodzie, o awanturze miłosnej, ale jakoś nic się nie nadarzało.

Aż pewnego razu otrzymał list:

„Heniu! Pamiętaj łobuzie, że się przede mną nie wymigasza! Obiecałeś małżeństwo, to się żeń! Radzę Ci przyjechać do dobroci, bo jak nie przyjdiesz marne Twoje widoki. Kochająca Aniela”

Pan Henio przetarł ze zdumienia oczy. Jeszcze raz spojrział na adres. Nie ulegało żadnej wątpliwości, że list był za adresowany do niego.

Ale on przecież żadnej Anieli nie znał! Nikomu nie obiecywał małżeństwa! Co to wszystko znaczy?...

Następnego dnia, gdy leżał jeszcze w łóżku, doręczono mu drugi list. Szybko rozerwał kopertę i przeczytał co następuje:

„Najdroższy Heniusiu! Wiem, że ta mała Aniela szanuje Cię, że na gwałt chce zostać Twoją żoną! Ale ja do tego nie dopuszczę! Kocham Cię i mojego słodkiego Henia! Nie oddam innej kobiecie! Nie martw się jedynie! Miłość zwycięży!... Twoja Baśka”

Pan Henio z powrotem położył się do łóżka ponieważ z powodu zawrotu głowy nie był w stanie się podnieść. Żadnej Baśki również nie znał. I nie mógł zrozumieć dlaczego te dwie nieznane mu zupełnie ko-

biety walczą o niego. Dziwił się, zdumiewał, ale jednocześnie ta walka dwóch nieznanym o jego serce sprawiała mu przyjemność. Poczł wyrażnia sympatię dla Baśki i obawę przed Aniela.

Tegoż dnia po obiedzie otrzymał trzeci z kolei list. Tym razem pisał do niego mężczyzna podpisany imieniem Stefan. List brzmiał:

„Panie! Dowiedziałem się, że Pan flirtuje z Baśką. Radzę po dobroci, żeby Pan dał spokój. Dziewczyna sobie Panem zawróciła głowę i nie dostrzega, że tylko moje uczucie jest poważne. Radzę Panu się usunąć, bo inaczej nie odpowiadamy za siebie! Stefan”

Pan Henio po przeczytaniu tego listu zerwał się oburzony.

— Kretyn! Jak on śmie do mnie pisać w podobnym tonie?! Baśka mnie kocha i jeżeli ją znajdzie, nie pozwolę jej sprzątnąć sobie sprzed nosa temu bałwanowi!

Ale kim jest Baśka?! Gdzie mieszka? Jak ją odnaleźć?!

Następnego dnia znów otrzymał list od szantażystki Anieli. Pisała krótko:

„Nie oddam Cię Baśce! Jest piękniejsza, wiem! Ale nigdy nie dopuszczę do waszego ślubu”

Przez dwa dni pan Henio czekał z niecierpliwością na dalsze listy. Nie wychodzi z hotelu. Żył jak w gorącej. Czuł że kocha Baśkę, a nienawidzi Anieli i Stefana, choć żadnej z tych osób nie znał i nigdy nie widział.

Na trzeci dzień przyszedł wreszcie list od ukochanej Baśki.

„Najdroższy! Dlaczego nie przychodzisz? Usycham z tęsknoty! Czy chcesz mnie oddać na pastwę Stefana?... Bła-

gam Cię przyjdź dziś wieczorem!... Baśka”

Pan Henryk wpadł w rozpacz. Nie! Nie odda Baśki Stefanowi! Gwizdże na Aniela! Ale gdzie szukać Baśki?!

W tym momencie zauważył, że na odwrocie koperty widnieje adres wysyłający. Pierwszy adres od początku tej zagadkowej historii. Adres brzmiał: „Okopowa 150, mieszkanie 27, 4 piętro”

Pan Henryk, jak oszalały wybiegł z hotelu.

Z bijącym sercem i z wielkim bukietem w dłoni biegł pan Henio po ciemnych scho-

dach na czwarte piętro.

Droga była bardzo uciążliwa. Na schodach, jak się rzekło, było ciemno i co chwila no ga grzęzła w spróchniałych i podziurawionych stopniach.

— Przekłete schody! Czegaś podobnego, jeszcze nie widziałem sapał pan Henio.

Wreszcie dotarł do czwartego piętra. Zaświecił sobie zapalniczką, sprawdził numer mieszkania, i, drżąc ze wzruszenia ręką, zapukał.

Drzwi otworzył mu mężczyzna w siłę wieku.

— Przepraszam — spytał nieśmiało pan Henio — czy tu mieszka panna Baśka?

Mężczyzna uśmiechnął się łagodnie.

— Ja jestem Baśka!

— ?!

— Wojciech Baśka się nazywa. To moje nazwisko.

— Ależ, proszę pana, dostałem list...

— Wiem. Wszystkie listy ja pisałem. I od Anieli, i od Baśki, i od Stefana.

FENOMEN ŚWIATA

Wszelkiewiatowej sławy jasnowidz Dżami, lotyżel „Poradnia” w Berlinie i znie, twórcą dzieł ologicznych, daje procentowe przepo adnie przyczyniając tym samym do zefomu w życiu. — dobędzlesz klucz, którym otworzysz so- zęścia i dobieżyty. Ta- jemnica loterii tkwi w Twoim imieniu. Po- daj imię oraz datę urodzenia, a powiem Ci, kiedy, ile i czy w ogóle wygrasz. Prze- powiednie, wskazówki, horoskopy: życiowe, miłosne, kradzieży, zakopane skarby, od- należenie zaginionych osób stanowią ta- jemnicę Twojego szczęścia. Nadesłaj jeden złoty znaczek na portu. Bezpłatnych ho- rososkopów nie wysyłam. Jasnowidz Dżami, Kraków ...etopole.

Reprodukujemy jeden z obrazów zniszczenia Madrytu w toczącej się wojnie domowej między wojskami powstańczymi gen. Franco, a armią republikańską. Zdjęcie nasze przedstawia fragment z centrum Madrytu, po bombowym ataku lotniczym wojsk powstańczych.

— Po co?!
— Żeby pan gospodarz nareszcie raz się osobiście pofatygował do mnie i spróbował jak się po tych schodach chodzi.
Pan Henio słuchał oszołomiony. Racja! Przecież to jego dom, odziedziczony po stryju. A pan Baśka mówił dalej.
— Chciałem, żeby pan na własne oczy zobaczył, że tu ręce i nogi można połamać. Prosiłem dozorcę ze sto razy, żeby pan gospodarz przyszedł, a on powiada, że pan gospodarz romansowy i się kamienią nie interesuje.

Więc nie było innej rady tylko pana romansowo na te schody zaprosić.

RADIO

8.00 „Pod Twoją obronę”. 8.05 „Audycja dla wai”. 8.50 Dziennik poranny. 9.00 Transmisja nabożeństwa z kościoła OO. Bernardynów w Wilnie. 10.45 Koncert rozrywkowy (płyty). 11.57 Sygnał czasu. 12.03 Poranek muzyczny. 14.00 Uroczystość rozdania nagród uczestnikom biegu rozstawnego Raszyn—Warszawa. 14.20 „Radiowy abonament Stolicy Nr. 100,000 przed mikrofonem”. 14.30 „Mazurskie pieśni weselne z okolic Siennicy pow. Mińsk Mazowiecki”. 15.15 Zespół Harmonistów. 15.30 „Audycja dla wai”. 16.10 Muzyka lekka (płyty). 16.30 Powszechny Teatr Wyobraźni: wznowienie słuchowiska p. t. „Biedna młodość”. 17.00 „Podwieczorek przy mikrofonie”. 19.00 „Życia Orzeszkowej” — szkic literacki. 19.15 Program na jutro. 19.20 Muzyka (płyty). 20.20 Transm. zakończenia meczu piłkarskiego „Warszawianka” — „Crecovia”. 20.35 Wiedomości sportowe. 20.40 Przegląd polityczny. 20.50 Dziennik wieczorny. 21.00 „Złoty mops” — komedia muzyczna wg. Starego wodewilu. 21.40 Pieśni węgierskie. 22.10—23.00 Orkiestra wileńska. 23.00—24.00 Muzyka taneczna (płyty).

Jeżeli jest objawem tej przemiany materii, kiedy produkty tłuszczowe w organizmie nie zbiegają dostatecznemu spalaniu, co powoduje odkładanie się tkanki tłuszczowej i sprządza cierpienia artretyczno-reumatyczne. Skutecznie na przyspieszenie przemiany materii działa

ZIOŁA
DRA BREYERAN
Do nabycia wszędzie. Wytwórnia POLHERBA, Kraków-Podgórze.

Chcesz mieć piękną, cerną, używaj mydła

DERMOPALME

wyra białego
na olejkach
oliwnych

przez
firmę

GILOT
PARIS

Tarapaty pana taty

Strapiony pan Grypka wspomina wesołe czasy dzieciństwa...

Ucieszne przygody
Walentego Grypki

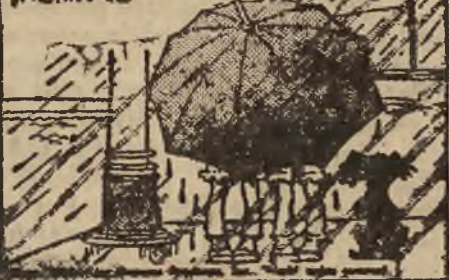
CZY PAMIETACIE CZULE SERDUSZKO MAŁEJ MAGDZI? MARZYŁA ZAWSZE O TYM, BY POJŚĆ NA SCENĘ. DUŻO BY MÓWIĆ O TYM, NA JAKIEJ SCENIE SIĘ TERAZ WIERCI.

LOW DZIEŃ, GDY PIETREK GROCHOWA I JEGO KON TAK BARDZO ZAŁOWALI, ŻE CIOCIA, WALEIA POJECHAŁA NA PRZECHADZKIE...

ITE DŁUGIE GODZINY CZEKANIA NA OJCĘ, BY UCHRONIĆ GO OD ZMOKNIECIA, CHOCIAŻ WŁETNIE, DNIEŚNIE CZNE TEŻ BYŁ ZUPEŁNIE „MOKRY”...

I TE OKROPNE CHWILE OBCINANIA WŁOSÓW ZA PONOĆ SZCZĄPCÓW DO CUKRU...

JAN DULINSKI

Agentka

C. 46

SENSACYJNA POWIEŚĆ SZPIEGOWSKA

Potężny wywiad amerykański „Intelligence Service”, obawiając się, aby wpływy bolszewickie w Chinach nie zaszkodziły interesom brytyjskim, wysłał tam swych najlepszych agentów: Annę Morette i Artura Jamesa, którzy niedawno przybyli z Rosji.

Znalezszy się w Szanghaju agenci przystąpili do rozbijania organizacji rewolucyjnej, uciekając się przy tym do iscie szatańskich środków. Przede wszystkim przejęli transport broni, który był przeznaczony dla rewolucjonistów szanghajskich, a następnie zarzucili sieci na przywódcę ruchu rewolucyjnego, którego towarzysze polityczni uznali w końcu za prowokatora i zastrzelili go.

Z tych wszystkich względów rewolucjoniści postanowili niebezpiecznym szpiegów. Postanowienie to wprowadzili też w czyn: porwali agentów, uśpiili ich i umiścili w trumnach zamierzali przewieźć do Rosji, aby tam postawili ich przed sądem.

Tymczasem szanghajski oddział „Intelligence Service” wszelkimi siłami starał się wpaść na trop porwanych. Gdy wszelkie środki zawiodły, kierownik szanghajskiego oddziału „Intelligence Service” mister Thomas, polecił Hanoi-Szanowi, bytemu bandycie, który obecnie pracował w angielskim wywiadzie, aby zajął się odszukaniem porwanych i wrócił mu odepłający aparat.

Pewnego dnia, gdy mister Thomas niecierpliwie czekał na wiadomość od Hanoi-Szana zatelefonował do niego sekretarz i oświadczył, że ujęto dwóch kulisów, którzy opowiadali sobie o porwaniu dwójga szpiegów angielskich i wywiezieniu ich do Rosji. Kulisów tych poddano wyrafinowanym torturom, ale nie nie zdołano od nich wydobyć. Mister Thomas polecił ich sprowadzić do siebie. Podczas przesłuchiwań ich do gabinetu wpadł sekretarz i wykrzyknął: „Sł!”

186.

OCALENI

— Kto? — zapytał mister Thomas. — Kto przyszedł?

— Anna Morette i Artur James! Zaraz tu wejda! — odparł Stade.

— Czy pan ich widział?

— Nie tylko widziałem, ale nawet rozmawiałem z nimi... Myją się teraz... Pan ich nie pozna... — strasznie wychudli...

Obaj kulisi, którzy znajdowali się na przesłuchaniu w gabinecie mister Thomasa, spojrzeli na siebie, oczy ich rozbiły, a z wyrazu twarzy można było poznać, że ogarnęło ich niewymowne zdumienie.

Niemniej oszołomiony był mister Thomas. Już stracił nadzieję, że kiedykolwiek ujrzy porwanych szpiegów, a tu nagle usłyszał, że znajdują się już w gmachu „Intelligence Service”.

Obecnie obaj kulisi byli już zbędni. Kazał ich wyprowadzić. Niech ich policja chińska w dalszym ciągu bada i torturuje. Mister Thomas nie interesował się już nimi.

Po kilku minutach do pokoju weszli Anna Morette i Artur James. Oboje uśmiechali się, choć z bladych ich twarzy wyczytało zmęczenie. Anna Morette trzymała w ręku „diabelski aparat”, jak go przezwała.

Gdy mister Thomas ujrzał aparat, opadł ciężko na fotel. W jaki sposób aparat ten dostał się w jej ręce? Czy zetknęli się z Hanoi-Szanem?

— Gdzie jest „Pająk”? — zapytał mister Thomas, będąc przekonany, że Hanoi-Szan przybył wraz z nimi.

— Hanoi-Szan nie żyje, — odparł James.

— Hanoi-Szan umarł, a oni ocalili? — dziwił się niepomiernie mister Thomas. W jaki więc sposób aparat ten dostał się w ich posiadanie?

— Cierpliwości, wszystko panu opowiem — oświadczyła Anna Morette, — ale przed tym muszę wypalić mocnego papierosa. I jeszcze jedno; nikt nie powinien wiedzieć, że ocaliliśmy. Niech Chińczycy sądzą, że zostaliśmy zabici. To ułatwi nam pracę nawet w innych krajach.

Mister Thomas poczęstował Annę Morette i Jamesa mocnymi papierosami. Anna Morette zaciągnęła się i zaczęła opowiadać o ich przeżyciach. Najwięcej kłopotu sprawił im diabelski aparat. W ciągu pół godziny przypuszczali, że oślepli, uważali się już za straconych.

Ale gdy odrzucili aparat i szli po omacku w ciemnościach, to w pewnej chwili odzyskali wzrok i znów wszystko widzieli dookoła siebie.

Dopiero wówczas zrozumieli na czym polega tajemnica tego aparatu wytwarzającego ciemności. James znów go podniósł i znów zaległy wokół niego ciemności. Ale teraz już się nie przeraził, a tylko w ciemnościach tak długo manipulował aparakiem, aż w końcu udało mu się zamknąć klapy.

Dłużej pozostawać w rozwalonym domku było

pasta „miki” odnawia bučki

nico zbyt niebezpiecznie. Mogli przybyć inni rewolucjoniści, aby dowiedzieć się co się stało z ich towarzyszami. Musieli jak najszybciej stąd się oddalić, aby znajdować się możliwie najdalej od tego niebezpiecznego miejsca.

Przed odejściem Anna Morette i James jeszcze raz przeszukali kieszenie zabitych i rannych Chińczyków. Ale nie znaleźli tam żadnych dokumentów. Jeden z rannych uczynił nadludzki wysiłek i chciał ująć Annę za szyję, ale James udaremnił mu to, pakując mu kulę w głowę. Ręce rannego po chwili opadły bezwładnie.

Wówczas oboje szybkim krokiem posuwali się wzdłuż brzegu. Musieli brodzić po kolana w błocie. W końcu spostrzegli na rzece łódź. Dali wioślarzowi znak, aby dopłynął do brzegu.

Wioślarz nie chciał jednak wziąć ich na łódź. Rzekła była bowiem bardzo niespokojna. Gdyby wziął na łódź jeszcze dwie osoby, to by wszyscy poszli na dno.

— Niech pan się nie boi, jesteśmy dobrymi pływakami, — zapewniała go Anna.

Wioślarz jednakże mocno się wahał. Gdy w końcu zgodził się wziąć ich z sobą, to zażądał z góry zapłaty. Anna i James nie posiadali przy sobie jednak ani jednego centa.

James musiał „wzbudzić zaufanie” w rybaku rewolwerem, który wyciągnął z kieszeni. Dopiero wówczas wsiadli do łodzi i po sześciogodzinnej jeździe przybyli do Szanghaju.

— Bardzo mnie cieszy, że znów się widzimy — uszczęśliwiony mister Thomas silnie ścisnął im dłonie. — Bardzo się martwiłem. Wyobrażcie sobie, że przysłał depesza z Londynu i że wam polecają natychmiast wracać do Anglii.

Thomas pokazał im depeszę. James uśmiechnął się; angielski szpieg nigdy nie pozostaje bez pracy. Gdy uspokaja się w Chinach, wrze gdzie indziej. Oko „Intelligence Service” musi wiecznie czuwać.

— Nigdy nie mamy spokoju — zauważył James, ale w tonie, w jakim była wypowiedziana ta uwaga nie było nuty niezadowolenia.

— Spokoju? — roześmiała się Anna Morette. — Słowo to wymyślił chyba Arabowie! Powiedziałem prawdę, to tutaj mi się już nudzi, należy mieć trochę nowych wrażeń, nieprawda, mister Thomas? Ale niech pan pamięta, że nikt nie powinien wiedzieć o tym, iż ocaliliśmy. Ani jedna gazeta nie powinna wspomnieć, że żyjemy.

Już nazajutrz Anna Morette i James przebrani za starszków wsiadli na pokład statku, który szedł do Anglii. Po trzech tygodniach z małymi walizkami w rękach zajęchali w eleganckim aucie przed masywny gmach przy Downing Street 10.

Po kilku chwilach oboje już się znaleźli w gabinecie Johna Low. Przede wszystkim zdali mu sprawozdanie ze swej „pracy” w Chinach, a następnie John Low swym zimnym głosem oświadczył:

— Teraz czeka was nowe, ciężkie zadanie. Dotyczy to sprawy, która ma zadecydować o przyszłym panowaniu nad światem... Dalszy ciąg jutro

Nowela

Auto dyrektora

Engagement Iwonki w Follies du Montmartre, wynoszące 28 franków za wieczór nie zostało odwołane. Tak nazywało się to w języku fachowym. W rzeczywistości zaś Iwonkę po prostu wyrzucano, ponieważ umyślnie rozśmieszyła tęga obrzydliwą Bełę, przyjaciółkę sekretarza, która obok niej stała w chórze. Nawet jeśli się jest chórzystką, a posiada sekretarza za przyjaciela, to się już jest osobistością. Jeśli się nie ma przyjaciela, należy się przyzwyczaić zachowywać, bo w przeciwnym wypadku pokazują drzwi. Iwonka pokazała drzwi.

Smutno ścierała grubą warstwę szminki z ładnej twarzy z łobuzerskim wyrazem. Po raz ostatni fryzjer układał jej ciemno blond włosy. Starała się nie słuchać rozmów koleżanek, które pozostawały. Gwałtownie pudrowała swój mały zadarty nos, starannie szminkowała usta, gdy nagle Klara zwróciła się bezpośrednio do niej:

— Co teraz zrobisz, mała?

Klara szczerze martwiła się o jej los. Najchętniej Iwonka wybuchnęła płaczem i zapytała o radę w jakiś sposób, wśród sezonu, znaleźć jakieś engagement. Ale w garderobie siedziały jeszcze dwie

chórzystki. Więc Iwonka odparła możliwie najspokojniejszym tonem:

— W chórze nie mogę dłużej pozostać. Ale zwrócę się do dyrektora i zapytam, czy nie może mi wyznaczyć jakiejś roli.

— Czy go masz? — zapytała nieufnie Klara, która przyjęła słowa Iwonki jako zwykłą fanfaronadę.

Teraz Iwonka miała okazję się wycofać. Ale nie chciała pokazać koleżankom jak bezradna jest jej sytuacja. Rzekła więc z uśmiechem:

— Naturalnie, nawet bardzo dobrze...

Cztery dziewczęta razem opuściły gmach teatru. Przed teatrem stało wielkie auto dyrektora. Drzwiczki były otwarte i szofer widocznie czekał na swego pracodawcę.

— Jeśli dobrze żyjesz ze starym, poczekaj na niego w jego aucie — zażartowała nagle serdeczna Klara.

Iwonka ujrzała ironiczne uśmiechy koleżanek. Iwonka, czuła, że wszystko jest stracone, że nie już jej nie może zaszkodzić, zbliżyła się więc pewnym krokiem do auta, skineła szoferowi jak wielka dama i zajęła miejsce w wozie. Szofer przez chwilę się dziwił, na

ku zdumieniu koleżanek auto ruszyło z miejsca.

Iwonka dopiero obecnie zdała sobie sprawę z tego co uczyniła. Teraz chętnie by wysiadła, ale auto mknęło szybko po ożywionych bulwarach. W końcu jednak gdzieś się zatrzymała, a wówczas wyskoczył i nikt się nie dowie o jej życie.

— Czy mam panią z powrotem zawieźć pod teatr? — zwrócił się nagle do niej szofer. — Czy pani już poznała Paryż? Sądzę, że pan dyrektor będzie już teraz wolny i będzie się mógł zająć panią.

Iwonka była zbyt wzburzona, aby mogła zdobyć się na odpowiedź. Nastąpiło tu widocznie jakieś nieporozumienie, zamieniono ją za jakąś cudziomanką, której miano pokazać Paryż. Była zbyt bezwolna, aby protestować, a tu auto znów zatrzymało się przed teatrem. Teraz mogłaby wysiąść. Chciała już otworzyć drzwiczki, ale szofer ją uprzedził i rzekł:

— Łaskawa pani zechce jeszcze poczekać, pan dyrektor będzie zaraz do pani dyspozycji.

Iwonka czekała z biciem serca. Nagle gmach teatru opuścił sekretarz. Teraz wszystko się wyda. Ale sekretarz zbliżył się do wozu, uklonił się jej wyjątkowo uprzejmie i zapytał miśmiato:

— Pani czeka na pana dyrektora, panno Iwonko?

Nie wyrzuciła więc jej? Ja-

kie to wszystko komiczne! Z zakłopotanym uśmiechem odparła:

— Ach nie... właściwie...

Panno Iwonko — ciągnął dalej sekretarz — pani chyba nie przejęła się dzisiejszą wiadomością... Jest to tylko wywyższenie pani. Sądzę że w przygotowywanej rewii powinien na pani otrzymać jakąś rolę, na przykład sprzedawczyni czekolady, którą miała grać Carry.

Oh Boże, rola Carry, był to przecież szczyt jej marzeń. Promieniąc z radości, Iwonka skineła głową i podała mu dłoń, którą pocałował.

Gdy sekretarz tylko znikł za rogiem, teatr opuścił pierwszy reżyser Marraut. Ujrzawszy w wozie dyrektora małą ponętą osobkę — pierwszy reżyser nie zna przecież wszystkich chórzystek — kombinował w następujący sposób: aha, nowa przyjaciółka z Ameryki! Cały teatr mówił o tym, że będzie dziś na przedstawieniu w loży i cały teatr wiedział, że nie przyjechała, a stała się wściekła. No, przynajmniej przyjechała po niego. Z nową prawie że dyktorową należytą żyć w zgodzie, pomyślał Marraut, i zbliżył się do samochodu.

— Jestem reżyser Marraut.

— Bardzo mnie to cieszy.

Jestem Iwonka Latrec — odparła ponętą osobką majozy-

— Pani chyba wzięła udział

w naszej nowej rewii? Co pani sądzi o roli tytułowej? Sądzę, że bardzo pani przypadnie do gustu...

— O, Boże, ten ofiaruje mi tytułową rolę, a później się okaże, że nie jestem tą, którą ma na myśli — pomyślała z przestraszaniem.

Zanim zdążyła coś odpowiedzieć, ukazał się dyrektor. Marraut bojąc się, że wzbudzi zazdrość szefa, szybko odjął kapelusz i oddalił się.

Dyrektor był zatopiony w myślach, a poza tym był krótkowidzem. W ciemności ujrzał niską delikatną kobietę. W pierwszej chwili sądził, że w końcu przybyła Gladys, o brzydliwa kapryśna Gladys ze swoimi hollywoodskimi manierami. Wskoczył do wozu, szofer ruszył z miejsca i dopiero wówczas poznał że obok niego siedzi nieznajoma. Uroczą nieznajomą, która w niezwykłym tempie i z wielkim temperamentem, opowiadała mu, że jeśli jej nie wyrzuci z auta, będzie grała główną rolę w nowej rewii. Tak powiedział reżyser.

Reżyser miał rację. Iwonka musiała zmienić swój sąd o dyrektora. Czasem nie są barbarzyńcami, czasem są nawet bardzo sympatyczni i czasem droga do wielkiej kariery — Iwonka jest obecnie gwiazdą Follies du Montmartre — prowadzi przez auto, w którym nie ma się prawa zająć miejsca.

Kalendarz dnia

11

KWIECIEŃ

NIEDZIELA

2 po Wielk. 15 Ew.
O dobrym Pasterzu. Leona I-go
Wisłkiego pap.
Słowiański: Jaromira.
Słońca: wsch. 4,50
zach. 18,26.
Księżyc: wsch. 4,26, zach. 19,18.

HISTORIA PODAJE:

1079. Bolesław Śmiały zabija w kościele na Skalce w Krakowie św. Stanisława Szczepanowskiego, biskupa.
1597. Ściecie Nalewajki, przywódcy buntu kozackiego na Ukrainie.
1818. Zwłoki T. Kościuszki przybywają do Polski.

HUMOR WIELKICH LUDZI:

Dedykacja:

Kipling otrzymał pewnego razu od nieznanego młodego człowieka list z prośbą o autograf.

List ten był w tak wzruszający sposób napisany, że znakomity pisarz nie miał serca odmówić prośbie. Zastanawiał się tylko, co by tu napisać nieznanemu młodzieńcowi.

Po dłuższym namyśle wziął jedną z ostatnich swych książek i nakreślił na pierwszej stronie następującą dedykację:

— Panu X. na pamiątkę niezamierzonych, miłych chwil, kiedy się poznamy.

Tłumaczenie snów

P. Gilot, Smocza. Czekaj Pana w tym roku niedaleka jazda. List nadejdzie lub papier urzędowy. Będzie rozmowa z blondynem w mundurze.

P. Halina H. H. Znajomy ze snu jest Pani nader zyciowy. Otrzyma Pani pieniądze. Ktoś wyzna Pani sekret. Spełni się życzenie, lecz nie całkowicie.

P. Ola K. Snów Pani nie wytłumaczę, gdyż nie stosuje się Pani do moich wskazówek i ustawicznie zmienia pseudonimy.

Nadzieja 103.645. Wyjdzie Pani za mąż. Proszę grać na loterii nadal i nie zrażać się, ponieważ w końcu wyjdzie wygrana. Szatynka jest dla Pani szczerą Rozrywką będzie.

P. Irys z Łuckiej. Ujrzy Pani osobę na wysokim stanowisku. Będzie Pani świadkiem zajścia ulicznego. Ktoś Panią obmawia. Blondyn myśli o Pani.

Na małej uokandzie...

Pomysłowy dozorca czyli nauka dobrych obyczajów

(A. E.) Do pana Szymona Kurpiowskiego, dozorca jednego z domów przy ulicy Czerwikowskiej zgłosił się pan Franciszek Kuol, z wyrazem umięcenia na twarzy.

— Klucza poproszę — roszęptał błagalnie.

Wygląd pana Franciszka zdradzał, że za chwilę może na stać tragedia, więc dozorca czym prędzej wyjął klucz z kieszeni i otworzył nim drzwi właściwego przybytku.

Pan Franciszek znikł. Przez długi czas nie dawał znaku życia, poczem dał się słyszeć stłumiony głos:

— Panie dozorca...

Ale siedzący na ławeczce p. Szymon nie ruszył się i spokojnie kurzył fajkę.

Przez chwilę panowała cisza, a następnie znów zabrzmiało wołanie, pełne niepokoju:

— Panie dozorca!!!

Gwałtowne pukanie poparło ów rozpaczliwy okrzyk, nie udało jednak ruszyć z miejsca pana Szymona.

Wówczas pan Franciszek zrozumiał, że jest zgubiony.

— Ratunku, bracia rodzone! — ryknął wielkim głosem. — Biedna sierota jestem, zmarłych rodziców syn! Nie dajcie mnie ginąć w ciemnym lochu!

Dopiero późnym wieczorem wypuścił bezduszny dozorca biednego pana Franciszka. Szedł za to przed sądem i w ten sposób się bronił:

— Wynalazca jestem, proszę łaski pana sędziego.

Pomysły różne posiadam i takim sposobem skutecznie w naszej obikacji odpowiem działy zamek.

Rzecz na tym polega, że o wiele kto mody w obikacji nie spusi, to żadnym fasonem drzwi się nie roztworzą. Znakem tego porządne ludzie wychodzą na wolność, a świńtuchy muszą siedzieć we wnętrzu.

Także samo było i z tem panem. Bez cały dzień ryczał takim głosem, że likatory ze śmiechu popękali.

Opera była, panie sędzio!

Sąd skazał pomysłowego dozorcę na dwa dni aresztu z zamieszczeniem.

Zaciekła walka z deficytem zakończona zwycięstwem Rządu (Z odczytu wicemin. Skarbu dr. Grodyńskiego)

Wczoraj przed mikrofonem Polskiego Radia wygłosił wiceminister prof. dr. Grodyński odczyt, który podajemy w streszczeniu.

Równowaga budżetowa jest zawsze wynikiem żmudnej pracy wszystkich czynników odpowiedzialnych za gospodarkę Państwa. Jest rezultatem, którego nie osiąga się bez ofiar i bez trudnej codziennej walki. Idzie tylko o to, aby ofiary, które dla równowagi budżetowej Państwa musi ponosić społeczeństwo i walki, które dla jej uzyskania musi staczać Rząd, nie były wysiłkiem bezowocnym.

WOJNA Z DEFICYTEM.

Wówczas bowiem płatnik podatkowy jest chroniony przed nadmiernym naciskiem służby podatkowej lub wzrostem stawek podatkowych. Równowaga budżetowa gruntuje na stałe walutę a tym samym utrwała warunki gospodarczego rozwoju.

Rozumiejąc znaczenie równowagi budżetowej, jako jednego z najważniejszych środków wyjścia z kryzysu i ugruntowania poprawy gospodarczej, Rząd wydał z końcem 1935 r. walkę bitwę deficytu budżetowemu, który dochodził w ciągu tego roku prawie do 30 mil. zł. miesięcznie.

Walkę tę przeprowadzono zarówno od strony dochodów jak i wydatków, pociągając do ofiar wszystkie warstwy

społeczeństwa. Od ofiar nie były również wolne władze i instytucje państwowe, gdyż przeprowadzono szereg dotkliwych cięć w wydatkach państwowych.

Zmniejszenie budżetu odbyło się w pierwszym rzędzie ko sztem wydatków rzeczowo-administracyjnych. Nałożono dalej na przedsiębiorstwa państwowe obowiązek zwiększenia swoich dochodów i natychmiastowego odprowadzenia ich do Skarbu Państwa.

SKUTECZNY OREZ.

Budżet na rok 1936/37 przewidywał drobną nadwyżkę dochodów nad wydatkami w wysokości 85 tys. zł. Do wykonania tego budżetu trzeba było przystąpić uzbrojonym we wszystkie instrumenty, które by pozwoliły zapobiec skutkom wszelkich niespodzianek. Skutecznym orężem okazał się wypróbowany system miesięcznego budżetowania uzupełniony przez powołanie do współdziałania z Ministrem Skarbu w dziedzinie równowagi budżetowej, delegatów Ministerstw, odpowiedzialnych za wykonywanie budżetu.

Obowiązkiem delegatów było zapobiec rozrostowi wydatków osobowych i rzeczowo-administracyjnych. Jakkolwiek wysokość wydatków została podwyższona, Rząd musiał się zwrócić do Izby o uchwalenie kredytów dodatkowych na łączną sumę 17 mil. zł., to jednakże jak wskazują zamknięcia za cały rok budżetowy, bitwa o równowagę budżetową została po obu stronach zakończona zwycięstwem. Ogólna suma dochodów, uzyskanych w r. 1936/37 przewyższyła o 2 mil. 400 tys. zł. wydatki.

NADWYŻKA BUDŻETOWA.

Dla oceny doniosłości tego aktu wystarczy stwierdzić, że w r. 1929/30 jest to pierwsza nadwyżka budżetowa w Polsce, która występuje w miejsce setek milionów zł. deficytu, zamykających okresy budżetowe od 1931/32 poczynając.

Następnie wiceminister Grodyński podnosi, że budżet na rok 1937/38 jest mimo iż zwiększono szereg pozycji wydatkowych również zrównoważony. Oświadcza, że praca nad ugrontowaniem równowagi b.

REFORMACKIE
PIGULEK Z MARKĄ ZAKONNIK
STOSUJĄ SIĘ:
JAKO REGULUJĄCE ŻOŁĄDEK
PRZY JADNIENIACH WATROBY,
NADMIERNIEJ OTYŁOŚCI,
USIŁOWANIE MEMOROIDY
I PRZY SKŁONNOŚCIACH
DO OSTRZEŻENIA I AGONY
ŚRODKIEM PRZECZYSZCZAJĄCYM
UŻYĆ 1-2 PIGULEK NA NOC.

Proces adwokata

W Sądzie Okręgowym w Sosnowcu przy drzwiach zamkniętych toczył się proces miejscowego adwokata J. Landau, oskarżonego o czynnie rzadnie względem 12-letnich dziewczyn. Adw. Landau pod tym zarzutem przebywał w ciągu 5-ciu miesięcy w areszcie zapobiegawczym.

Sąd uznał oskarżenie za bezpodstawne i uniewinnił adw. Landau, nakazując niezwłoczne zwolnienie go z aresztu.

Bronili adwokaci: Paschal-ski, Miecz. Ettinger i Skoczynski z Warszawy.

dzetowej prowadzona jest nadal.

Cały wysiłek skierowany jest na zmniejszenie wydatków czysto administracyjnych na korzyść produkcyjnych. „Oglądanie kilka razy każdego grosza publicznego, zanim go się wyda, pozosta-

nie nadal naszym hasłem jako najważniejszy warunek równowagi budżetowej, której uzyskanie w r. 1936/37, pozwala mi dziś z otuchą patrzeć w przyszłość finansową naszego Państwa, a tym samym i w przyszłość gospodarczą społeczeństwa”.

*Naturalnie -
w ten sposób musi
się podtrzeć!*

*Z bielizną
nie jest inaczej!*

Częste tarcie niszczy z czasem najtrwalszą tkaninę. Można uniknąć tego niebezpieczeństwa, stosując do prania Persil.

Przez jednorazowe 15-minutowe gotowanie bielizny w roztworze Persilu otrzymuje się śnieżnobiałą i zdezynfekowaną bieliznę o przyjemnym świeżym zapachu!

Co Persil to Persil!

Wyrób Zakładów „Persil” Polska Spółka Akcyjna, Bydgoszcz.
Sprzedaj tylko w paczkach — Wystrzegaj się naśladownictw!

Do moczenia bielizny: HENKO, soda do prania i bielizna!

W CZTERY OCZY

intymne rozmowy ksa z Czytelnikami

Kochają się jak „wariaty” ale niepotrzebnie się zadreczają

P. RENA Z TOMASZOWA MAZOWIECKIEGO tak nam opisuje swe przeżycia:

„Od roku znam chłopca, który mnie często odprowadzał do domu. Znajomi nazywali nas narzeczonymi, ale śmialiśmy się z tego obój.

Pewnego dnia dostałam od niego list, będący wyznaniem miłości. Było mi strasznie głupio. Nigdy nie dostawałam listów miłosnych. Nawet nigdy słowa nie usłyszałam, że się komu podobam.

Odpisałam, że mu nie wierzę, bo niepodobieństwo, żeby się ktoś we mnie mógł zakochać. Nie jestem ładna. Zachowuję się, jak chłopak. Każdego do siebie zrażam.

Wszyscy mówią, że powinnam uduzić się chłopcem. Palę papierosa. Często chodzę w spodniach. Nie wiem, co ludzie na to powiedzą, albo co sobie pomyślą. Umyślnie nawet robię różne hece, żeby mi nie do mówienia.

Dziewczeta, rozmawiając ze mną, mówią, że mają wrażenie, iż rozmawiają z chłopcem.

Od owego czasu pisywałam do siebie. Z jego strony — wyznania miłosne. Z mojej — przeciwnie. Nie mogłam przecież napisać, że go kocham. Owszem, lubiłam go i często o nim myślałam. Może nawet zbyt często, bo wciąż. Ale czy to miłość?

Dotychczas nikogo nie kochałam, a mam już prawie 20 lat. Nieraz na złość mu rozmawiałam z innymi, zupełnie obojętnymi, czym go doprowadzałam do pasji. Przesłał mnie odprowadzać. Chodząc sama do domu, myślałam, dlaczego mnie zaniedbał.

Pewnego razu na zabawie rozmawiałam z jednym chłopcem. Podszedł, przeprosił mnie, wziął tego chłopca na stronę i groził mi pobicie, jeżeli nie przestanę ze mną rozmawiać.

Zdenerwowana, napisałam mu list z wymówkami i nazwałam go chamelem. Dodałam, że nie chcę go znać i żeby ze mną nie rozmawiał.

Odpisał, że mu wcale na mnie nie zależy, pisywał do mnie tylko z nudów, bo tylko wariat może się we mnie zakochać.

Teraz gniewamy się. Bardzo mi smutno bez niego. On także mówi znajomym, że bardzo wszystkiego żałuje. Może Pan Redaktor zechce łaskawie rozstrząść, kto tu winien on czy ja? Czy on mnie naprawdę kocha? I czy ja go też?

Wina obustronna. Pani niepotrzebnie chłopca odrzuciła. On nie powinien był grozić tamtemu chłopcu. Jesteście — kłamcy.

Jestem najgłębiej przekonany, że kochacie się, jak dwa wariaty, ale należycie do tego nieszczęsnego typu ludzi, co kochając się, zadreczają się wzajemnie. Przestańcie! Zło się bawicie!

Właśnie ma nieco podobne troski. Zakochał się w pewnej p. Stachnie z Grzybowskiej. Spędzali razem wiele miłych chwil na spacerach, w kinach, na kolacyjkach.

Gdy p. Stęfek oświadczył się p. Stachnie, spojrziała nań lekceważco, mówiąc: „Idiota!” Odpowiedział: „Wzajemnie”. Odeszła bez pożegnania, rzucając: „Przyjdiesz, chanie, na moje podwórko”.

P. Stęfek nie wie, co ma teraz myśleć, chciał biec za nią, ale nie uczynił tego, a teraz rozpaczliwie straszy. Co robić?

Napisać list, opisać swe uczucia, prosić o wytłumaczenie tego rzeczywiście niepojętego obrotu sprawy, zarazem może przeproszając za owo „wzajemnie”, pomimo, że było dość usprawiedliwione.

TADEUSZ RYS

DZIEŃ ZAPŁATY

W STRZASAJĄCĄ POWIEŚĆ O BOHATERSTWIE,
MIŁOŚCI I POŚWIĘCENIU

Charewicz postanowił zbiec za granicę, nie chcąc wyślugać się wrogom, ale szpicel Iwanowa aresztował go w chwili, gdy wsiadał do dorożki, a następnie sprowadził do ochrany. Tu pułkownik dał mu do wyboru: albo będzie redaktorem informacji ochrany, albo Iwanow da znać bojownikom, że Charewicz jest prowokatorem.

Iwanow powtórzył:

— Upprzedzam pana raz jeszcze, że nie znoszę zabawy. Niech się panu nie zdaje, że zdoła się pan wykręcić, albo mnie oszukać. Znajdę pana i nie puszcze. Kto raz się poślizgnął, musi nadal kroczyć tą drogą. Rozumiem, że trudno jest panu zdecydować się, ale było na to dość czasu. W ciniubabkę nikt jeszcze się ze mną nie bawił.

Zlamany, błady Charewicz usiadł z powrotem.

— Panie pułkowniku — powiedział — skoro ma pan tak dokładną wiadomość o mnie, zapewne powiedziano panu, że nie zajmuję w partii wybitniejszej roli, jestem zwykłym technikiem od literatury... Skąd mam wiedzieć, gdzie przebywa Tadeusz?

— A Montwiła znasz? — spytał Iwanow.

— Znam, bo z nim razem uczyłem się w szkole...

— Widzi pan, Montwiła zna... pan. Na pewno przy pewnych staraniach może pan się dowiedzieć, gdzie się Montwiła-Mirecki teraz ukrywa... Za głowę Montwiła oddam wszystko. Zdecyduj się pan, bo szkoda czasu.

— Dobrze, postaram się zdobyć adres Montwiła... — odrzekł Sas.

— O tak, to lubię... Czekam dalszych informacji, a teraz ma pan jeszcze pięćdziesiąt rubli... Przydadzą się panu...

Charewicz drżącą ręką zabrał podany paperek. W tej chwili rozległ się dzwonek telefonu:

— Halo, kto tam? Tak, tu pułkownik Iwanow... Napad na pociąg? Gdzie? W Kobyłce, pod Wołominem? Zrabowali? Czerwony sztandar? Ile zabrali? Nie wiadomo?... Zaraz przybędę... Otoczyć okolice policją...

Iwanow rzucił nerwowo słuchawkę.

— Znow pańscy bojownicy napadli na pociąg... Psiakrew my tracimy czas na próżno, na jakieś tam rozmówki niepotrzebne... Do widzenia panu, i niech pan zapamięta dzisiejszą lekcję...

Wagon pocztowy

Kasa partyjna wyczerpała się. Druk literatury, urządzenie drukarni tajnej, kilkakrotna ucieczka kilku wybitnych działaczy, to wszystko nadszarpnęło kasę organizacji warszawskiej partii.

Należało zdobyć nowe fundusze, ale skąd je wziąć?

Na zebraniu wydziału bojowego rozpatrywano kilka projektów. Nie ulegało dla nikogo wątpliwości, że pieniądze trzeba odebrać carskim satrapom, pieniądze zrabowane w postaci podatków w kraju.

Kilkakrotnie już wypróbowano te konfiskaty. Pieniądze zdobywano zawsze w rejonach pocztowych. Pieniądze, jakie generał-gubernator wysyłał z kraju do Petersburga, nieraz wracały do kasy tych, co o wolność swego kraju walczyli.

Wydział organizacji warszawskiej rozpatrywał projekt takiej „konfiskaty”. Tadeusz zaproponował, by w najbliższym czasie zorganizować napad na pociąg.

Plan opracowany przez Tadeusza przyjęto. Wyznaczono go kierownikiem akcji.

Szybko pędził pociąg pociąg do Warszawy. Było już zupełnie ciemno, wieczór zapadał wczesnie. W przedziałach drzemali pasażerowie, konduktorzy skontrolowali już wszystkich, gwarzyli więc ze sobą. Kierowca pociągu przygotował już raport i położył się na ławce, aby odpocząć zanim pociąg stanie w Warszawie.

Konduktorzy gwarzyli ze sobą o ostatnich wypadkach.

— Niespokojnie w kraju! — powiada jeden z nich. — Nic nie pomaga, ani stan wyjątkowy, ani rozstrzeliwania...

— Nawet w pociągu już niebezpiecznie jechać — odrzekł na to drugi. — Zdwoili po ostatnich wypadkach straż przy wagonach pocztowych, ale i to nie pomaga. Tamci nie boją się wcale.

— Swoją drogą, odważne są te szelmy — powiada pierwszy konduktor. — Niczego się nie boją, a pomysły to mają...

— Cicho, nie gadaj tak głośno — odezwał się znow drugi konduktor — jeszcze nas kto podsłucha, a wtedy śledztwo, sprawa...

Szybko pociąg minął stację Wołomin. Stacja była słabo oświetlona. Pociąg zbliżał się do Kobyłki, gdy nagle zatrzymał się w połowie drogi.

— Co się stało? Czy już Warszawa? — pytali zaniepokojeni pasażerowie.

— Nie, stanęliśmy w środku pola — ktoś odrzekł. — Katastrofa widać.

Konduktorzy biegli wzdłuż wagonów, wołając:

— Kto pociągnął hamulec?

Ale zanim zdążyli powtórzyć swe pytanie, rozległ się przeraźliwy huk, po tym drugi, trzeci...

— Bandyci! — krzyknęli pasażerowie pierwszej klasy. — Bandyci!

— Stać, niech nikt nie wychodzi! — rozległ się jakiś rozkazujący głos. — Kto się ośmieli ruszyć z miejsca, dostanie kulę w łeb.

Kierowca pociągu pierwszy wypadł ze swego wagonu z rewolwerem w rękę, biegnąc w stronę wagonu pocztowego. Nie zdążył jednak dobiec, gdyż został zatrzymany przez zamaskowanego mężczyznę.

— Stać, bo kula w łeb!

— Bandyci! — wrzasnął kierowca i strzelił

Strzał jego chybił. Po chwili rozległ się znow świst kul, kierowca pociągu padł ranny, staczając się na dół.

Wystraszeni pasażerowie pochowali się w kątach przedziałów. Niektórzy ukryli się w ubikacjach, zamykając je za sobą.

Tymczasem rozległ się donośny głos mężczyzny:

— Pozostać w wagonach! Kto się ośmieli ruszyć

z wagonu, otrzyma kulę w łeb.

Wzdłuż wagonów szło dwóch „pasażerów” z rewolwerami w rękę, szukając wojskowych.

Tylko ze strony lokomotywy dobiegał huk strzałów rewolwerowych. Tam toczyła się bitwa.

Trzech mężczyzn skoczyło na stopień wagonu i od razu zostali powitani strzałami żandarmów, strzegących wagonu pocztowego. Jeden z nich wyrwał z rąk przerażonego żandarma karabin, zrzucił go z wagonu, poczem oddał rozbrojonego strażnika pod opiekę bojowca.

Drugi żandarm bronił się dzielnie, ale wkrótce padł z roztrzaskaną głową.

Napastnicy mieli teraz do pokonania główną trudność. Trzeba było włamać się do wnętrza wagonu pocztowego. Tam czuwał za kratkami urzędnik, który ostrzeliwał się skutecznie, nie dopuszczając nikogo do siebie.

Należało działać szybko i sprawnie, gdyż szkoda każdej chwili. Może nadbiec inny pociąg, co spowoduje katastrofę. Być może również jakiś blakający się w okolicy patrol kozacki zostanie zwabiony odgłosem strzałów...

Strażnik, pilnując wagonu od wewnątrz, ostrzeliwał się bez przerwy. Należało więc tak strzelać, by jego unieszkodliwić.

Mężczyzna w masce, kierujący akcją, krzyknął nagle:

— Albo otwiera pan w ciągu chwili drzwi, albo wysadzimy wagon dynamitem, wraz z panem...

W odpowiedzi rozległy się znow strzały.

Padła znow komenda:

— Zapalić lont! Pod koła!

Strażnik zorientował się, że teraz już nic mu nie pomoże, że za chwilę wyleci w powietrze wraz ze swym wagonem, toteż błagalnym głosem zawołał:

— Otwieram, już otwieram...

Po chwili naprawdę otworzył drzwi wagonu pocztowego i błady, przerażony oddał rewolwer w ręce pierwszego mężczyzny, który ukazał się na progu.

— Gdzie są pieniądze?

— Nie ma pieniędzy! — odrzekł drżący strażnik. — Wagon wiezie tylko pocztę!

— Kłamiesz, bo wiemy, że w wagonie mają być pieniądze.

— Jej Boże, nie ma — zaklinał się przerażony strażnik. — Może tylko w tych workach są nadane listem poleconym pieniądze.

— Klucze! — padł znow rozkaz.

Drżący strażnik podał klucze do kasy. Mężczyźni rzucili się do sprawdzania zawartości worków.

W pierwszym natrafili tylko na listy. Następny zawierał jakieś pakiety wekslowe. Odrzucili go również. Trzeci był pełen papierów wartościowych, wyrzucili go przez okno i w tej chwili ktoś go pochwycił. Dwa następne pełne były miedziaków.

Nerwowo, szybko trzech zamaskowanych mężczyzn wyrzucali przez okno worki. Tymczasem nad rowem przy świetle lampki elektrycznej zajaśniał czerwony sztandar.

Nagle rozległ się przeraźliwy gwizd. Trzej mężczyźni w wagonie zadrżeli. Czyżby już odwrót?

Dalszy ciąg jutro.

Uważajcie na markę fabryczną, nie kupujcie naśladownictw.

EDWAB do szycia (namiatka)

NICI do szycia i cerowania

Zadajcie wszędzie i stanowczo z marką

„TRZY LILIE”

Firma chłopsko-fabryczna.

BILL NA TROPIE GANGSTERÓW

Sensacyjny film powieściowy z życia podziemnego świata Ameryki

„Ptaszek chce wyfrunąć”

UTRO: WYWIADOWCY W MASKACH

Z Teatru J. Słowackiego

popoł. „Mały Woodley”
wiecz. „Krawiec w zamku”.

REPERTUAR KIN:

Adria: „Człowiek lew” i „Pieś-
niarz Wiednia”.
Apollo: „Piętro wyżej”.
Atlantic: „Matura” i „Papa się
żeni”.
Bagatela: „Krwawe perty” i re-
wia: „Wesołe święta”.
Dom Żołnierza: „Ostatni poste-
runek”.
Promień: „Kaprys milionera”.
Stella: „Barbara Radziwiłłówna”.
Sztuka: „Bogate biedactwo”.
Swit: „Ordynat Michorowski”.
Uciecha: „Dyplomatyczna żona”.
Wanda: „Dama kameljowa”.

PROGRAM RADIOWY.

Kraków, godz. 8.21 *Krakow-
skie piosenki ludowe* — (płyty),
8.25 *Uprama lnu i konopi* —
pogadanka, 8.40 *Muzyka z płyt*,
10.45 *Koncert popularny*, 13.00
Ostatnie premiery — pogadanka,
16.00 *Muzyka z płyt*, 19.20
„*Wędrowki mikrofonu*”. 20.35
Sportowe wiadomości.

Dzienny i nocny dyżur aptek

Apteka pod Złotym Tygrysem,
Szczepańska 1, pod Aniołem Stró-
żem, Kościuszki 18, pod Temidą,
Długa 66, pod Barankiem, Mikołaj-
ska 4, Apteka Niebieska, Starowiślna
77,

Podgórze: „Pod Hygeą, ul. Kalwa-
ryjska 27.

DZIENNY DYŻUR APTEK

Apteka pod Złotym Słonem, Grodzka
22, pod Jagiellą, pl. Matejki 3,
Nowowiejska, Wyblekiego 1, pod 3-ma
Gwiazdami, Rakowicka 21, Sternbacha
Dietla 36.

Ze sportu:

Dziś w niedzielę dnia 11 kwie-
tnia rozegrane zostaną nadzwyczaj
interesujące zawody w ha-
zenę między drużyną wicemistrza
Krakowa Makkabi a drużyną ben-
jaminka kl. A. tarnowskim Tem-
pem. Ciekawe te zawody roze-
grane zostaną na boisku Makkabi.
Początek spotkania o godz.
17-tej. Ze względów propagan-
dowych ceny biletów niskie.

Senzacyjna nowość!!!

Nowo otwarty

Magazyn Konfekcyjny

Kraków, Starowiślna 77

Sprzedaj gotówkowa i ratalna

Najnowsze płaszcze, kostjomy, suk-
nie, bluzki, szlafroki i spódnice.
Po cenach najniższych

Tragedia miłosna
narzeczonych

W miejscowości Pianki, niejaki
Władysław Parda zastrzelił w cza-
sie sprzeczki swą narzeczoną
Czartoryjską poczem zbiegł.

Parde poszukiwała policja. Nie-
spodziewanie w dzień po zbrodni
ni zjawił się on w ogrodzie koło
domu Czartoryjskiej i popełnił
samobójstwo, strzelając sobie w
brzuch z karabinu.

KRONIKA KRAKOWA

Sensacyjny proces piaskarzy w Krakowie

Na ławie oskarżonych w są-
dzie okręgowym karnym w Kra-
kowie zasiedli Jan Rechul, Fran-
ciszek Taras, Stan. Ziółko, oraz
Franciszek Jeleń, wszyscy z Kra-
kowa.

Jak wynika z aktu oskarżenia,
dnia 4 maja ub. roku zebrało się
około 300 piaskarzy w związku
z zatargami z przedsiębiorcami
nz tle stosunków pracy i płacy.
Na zebraniu zapadła decyzja
zabrania przemocą przedsiębiorcę
R. Maśnickiego i zaprowadzić go
przecież do inspektora pracy.

Tłum udał się do mieszkania
Maśnickiego w Podgórzu i prze-

mocą zabrali, bądź to pod pachę
prowadząc lub niosąc na rękach,
pozbawiając Mośnickiego wolno-
ści.

Sąd skazał Recha i Ziółkę po
1 roku więzienia, Jelenia na 8

miesiący więzienia i po 100 zł.
grzywny. Tarasa uwolniono.

Rozprawie przewodniczył s. o.
dr. Konopka, osk. prok. dr. Ja-
rosiński, bronił adw. dr. Gross
Feliks.

MAGAZYN I PRACOWNIA OBUWIA
PIOTR WĄSIK

(dawniej W. Kapera)

Kraków, ul. św. Tomasza L. 29 Tel. 122-08.

poleca pierwszorzędne obuwie wszelkiego rodzaju na zamó-
wienie, oraz gotowe. — Wielki wybór — Ceny niskie

JUŻ KAŻDY

jest obecnie w stanie nabyć
bezbprzecnie najdoskonalszy
pod względem technicznym
i akustycznym radioaparat

ELEKTRIT

w znanej, fachowej firmie

„RADIOFON”

Kraków, Rynek Gł. 5 róg Siennej

na wyjątkowo dogodnie spłaty

po 15 złotych miesięcznie.

Specjalność firmy: Usuwanie przeszkód w odbiorze i in-
stalacja anten przepisowych

Tajemnicze zniknięcie
gimnazjalisty i umysłowo-chorej w Krakowie

Dnia 8 br. wydalili się z domu
Henryk Glashut, lat 13, uczeń
szkolny, zam. w Krakowie przy
ul. Topolowej 19, który dotych-
czas do domu nie powrócił.

* * *

Helena Kaczmarek, lat 42,
córką Teofila i Marii z Kozłow-
skich, ost. zam. w w Krakowie
przy ul. Mazowieckiej 31, wyda-
liła się z domu swej siostry Ma-

ciasek Anieli zam. w Krakowie
przy ul. Gęsiej 30 i do dnia dzi-
siejszego do domu nie powróciła.

Kaczmarek jest nerwowo-cho-
rą i ma przebywać na terenie
Krakowa. Rysopis zaginionej:
wzrost średni, szczupła, twarz
pociągła, włosy blond strzyżone,
płaszcz gabardynowy jasny, spód-
niczka czarna, w czarnym bere-
cie, półbuty stare zniszczone.

Skazanie żony b. kasjera kol.
w Krakowie

Na ławie oskarżonych w sądzie
okręgowym karnym w Krakowie
zasiedlił wczoraj Anna Bauer,
żona b. kasjera kolejowego, któ-
ry odsiaduje więzienie za prze-
stępstwa kolejowe.

Anna Bauer podrobiła kartę
widzenia się z mężem w więzie-

niu przerabiając datą i taki do-
kument użyła.

Sąd skazał Bauerową na łącz-
ną karę 4 miesięcy więzienia.

Rozprawie przewodniczył s. o.
dr. Wsołek, osk. prok. dr. Wal-
ter.

DRUKARNIA
MONOPOL

KRAKÓW, UL. NA GRÓDKU L. 2

Telefon Nr. 173-02.

wykonuje druki wszelkiego
rodzaju, jak: czasopisma,
brozury, prospekty, afisze,
ulotki, książki handlowe itd
solidnie-szybko-tanio

Proces
adwokata krak.

Wczoraj na ławie oskarżonych
zasiedlił adwokat krakowski Dr. L.
oskarżony o przywłaszczenie so-
bie 2.000 zł. na szkodę swego
klienta. Przewód sądowy wyka-
zał brak przestępstwa, gdyż pie-
niądze nie były sprzeniewierzone
wobec czego po wywodach adw.
dr. F. Döllingera uwolnił adwo-
kata od winy i kary.

Rozprawie przewodniczył s. o.
dr. Kronenberg, osk. prok. dr.
Panek, bronił adw. dr. Döllinger.

Samobójstwo ucznicy
w szkole

Wczoraj przed rozpoczęciem
nauki w Szkole Handlowej Swi-
derskiego w Stryju ucznica kl.
III-ciej Stefanowska, dojeżdżają-
ca z Drohobycza usiłowała po-
pełnić samobójstwo przez wypicie
jodyny.

Pogotowie ratunkowe przewio-
zło ją do miejscowego szpitala
celem przepłukania żołądka. Przy-
czyną samobójstwa było otrzy-
manie złej noty, wskutek czego
nie mogła być dopuszczona do
egzaminu państwowego.

Wiadomości radiowe

Atrakcyjne słuchowisko
Jasnorzewskiej
wznawia Polskie Radio

Słuchacze pamiętają napewno
dobrze słuchowisko Marii Kos-
sak-Jasnorzewskiej p. t. „Biedna
młodość”. Słuchowisko to wywo-
łało nawet żywą dyskusję, jaka
się rozwinęła na łamach tygod-
nika „Antena”. Wszystkie prze-
życia Antosi, bohaterki słucho-
wiska, będą mogli radiosłuchacze
usłyszeć po raz wtóry dnia 11
IV. o godz. 16.30. Odżyje rów-
nież tym razem w audycji pro-
blem bezrobocia młodzieży i tra-
giczne nieraz walki o zdobycie
miejsc w życiu. Najlepszym do-
wodem, jak żywotne i palące
jest zagadnienie, poruszone w
tym słuchowisku — są głosy
słuchaczy, którzy jednogłośnie
przyznali tej audycji pierwszeństwo
w plebiscycie.

Zwycięskie zakończenie strajku
robotników krawieckich

Po czterodniowym strajku przy-
stąpili wczoraj robotnicy krawiec-
cy w Krakowie do pracy.

Strajk robotników krawieckich
którzy wstrzymali się od pracy w
liczbie 130 osób, zakończono u-
godą. Robotnicy uzyskali 20 proc.
podwyżkę płac.

Samobójstwo
policjanta

W lokalu II komisariatu P. P.
w Równem odebrał sobie życie
wystrzałem z rewolweru w skroń
posterunkowy Ludwik Nowak.
Przyczyna samobójstwa nie-
ustalona.

16-letni ojcnójca

16-letni Eugeniusz Kubera za
zabójstwo ojca swego który sta-
nął w obronie znieważonej przez
chłopca matki, skazany został
przez Sąd w Łodzi na umiesz-
czenie w domu poprawczym.

Aresztowanie wyrodney matki

Policja krakowska aresztowała
wczoraj 30-letnią służącą Annę
Kurzydło, która porzuciła wczoraj
swoje dziecko na ul. Krowo-
derskiej w Krakowie.

Skazanie adwokata krak.

Na wczorajszej rozprawie —
przed sądem przysięgłych o u-
siłowane morderstwa doszło do
niezwykłego incydentu. W pew-
nej chwili powstała scysja mię-
dzy obrońcą dr. Arnoldem, prze-
wodniczącym i prokuratorem. Za
użycie zwrotów, które przewo-
dniczący uznał za obrazę Sądu,
adw. Arnold został skazany na
150 zł. grzywny.

[Wolne posady]

Poważne Towarzystwo handlowe
przyjmie energiczne Panie po-
nad lat 24 do pracy zewnętrz-
nej. Zgłoszenia z dowodami
osobistymi w godz. 3—6 Kra-
ków, Straszewskiego 11/2.

GDY

KATAR i CHRYPKA

STOSUJE SIĘ

PINOMETHYL

Cena flakonika 1.60

do nabycia we wszystkich aptekach w Polsce